

Ohje

Helppoja tapoja tehdä rappauksia

Teksti: Marja Nurmi, Turku

Kuvat: Marja Nurmi ja Matti Tainio

blogi: <http://manu.vuodatus.net>

Nukkekotimaailmassa on monia tapoja tehdä rappauksia, voisi sanoa taas kerran, että vain mielikuvitus on rajana. Käsittelem tässä kirjoituksena niitä tapoja, joita olen kokeillut omassa harrastuksessani, jotkut aivan yksinkertaisia ja toiset sellaisia, joissa tarvitaan jotain erikoisvalmisteita.

Tapettirappaus

Tapettirappauksen tekeminen on varmasti se helpoin tapa tehdä rappaus. Valitaan vain pala kohokuvioista tapettia ja liimataan se päällystettävälle pinnalle.

Tämä tapa soveltuu mielestäni hyvin pienehköille pinnoille, kuten huoneiden ja boksien seinät, takat jne. Mielestäni tämä ei ole kovin suositeltavaa esim. nukkekodin ulkoseinissä, sillä kulmistaan se saattaa kulua vuosien saatossa puhki tai tapetti saattaa irrota.

Tapettirappausta yllä olevassa kuvassa ja oikealla olevassa takkakuvassa.

Tällaisen tapetin värillä ei ole väliä, sillä sen voi aina maalata päälle haluamallaan värillä, mutta helppoa ja nopeaa rappauksen tekeminen on.

Paperirappaus

Paperirappaus on jo hieman vaativampi, mutta näyttävämpi tapa. Tätä olen käyttänyt ulkoseiniin, mutta se sopii muihinkin rappauksiin.

Tässä tavassa valitaan joku ohut huokoinen paperi, mielellään valkoinen, jonka päälle voi maalata, sillä valkoinen peittyä hyvin. Paperina voi käyttää esim. paperinenäliinoja (kerrokset eroteltuina), lautasliinoja, selluloosa-arkkeja (joita käytin Tarulassa) tms.

Pinnalle levitetään tasainen kerros liimaa (käytin kosteuden kestävää puuliimaa) ja paperi levitetään pinnalle. Kun paperi kostuu, se menee 'rypyille', jotka muodostavat rappauspinnan.

Olen käyttänyt apuvälineenä vaahtomuovista ja pullonkorkista tehtyä töpötintä, jolla olen töpöttänyt paperia seinään ja samalla muotoillut rappausjälkiä. Mitä suurempi pinta sitä suurempi töpötin. Kuivumisen jälkeen sitten valitaan sopivan värinen maali pintaan.

Tämä tapa vaatii hiukan harjoittelua, mutta se voidaan kuitenkin luokitella helpoksi ja melko nopeaksikin.

Tarulan alaosa oli alun perin keskisininen, enkä pohjamaalannut sitä lainkaan ennen paperin kiinnitystä. Päälle maalasin pari kerrosta kalustemaalìa.

Nukke koti Tarula yllä ja alla lähikuvassa osa sen seinää.

Koristepinnoitemaali

Kuva: Matti Tainio

Kaupoista on saatavana erilaisia koristepinnoitemaaleja. Ensimmäisessä nukkekodissani (Villa Iris) käytin tällaista maalia, jonka sitten maalasin vaaleansiniseksi. Tällaisen pinnoitteen tekeminen on helppoa, sen kun vaan maalaa seinään! Lisäksi niitä voi halutessaan kuvioda jollakin haluamallaan tavalla, esim. koristetelalla tai vaahtomuovisienellä. Huonona puolena on koristemaalien hinta sillä ne ovat kalliita ja niitä myydään melko suurissa astioissa, mutta jos kodin remontista on jäänyt yli, kuten minulla oli, silloin jäännösmaalit kannattaa ottaa nukkekotikäyttöön. Tässä maalauksessa on syytä olla nopea, sillä maalauksen on syytä tulla kerralla kuntoon, sillä korjaukset näkyvät helposti.

Tavallinen maali

Tavallisella maalillakin voi rapata silloin, kun ei halua paljon kohokuviointia. Maali levitetään seinälle joko telalla, pensselillä ja sitten vain töpötetään. Kannattaa levittää maali ensin seinään paksuhkoksi kerrokseksi ja töpöttää se sitten vaahtomuovitöpöttimellä rappaukseksi. Jos käyttää pelkästään töpötintä, syntyy sotkua ympäriinsä.

Suosittelen käytettäväksi maaliksi Gessoa, joka on pohjustusmaali. Gessoa saa esim. Tiimarista (alle 10 e puoli litraa) ja askartelu- ja taidekaupoista. Gessoa suosittelin myös käytettäväksi esim. pahvista valmistettavien huonekalujen pohjustukseen. Oikealla kuva nukkekoti Tarulan konepahvirunkoisesta takasta, joka on rapattu ja maalattu Gessolla.

Mannaryynirappaus/Hiekkarappaus

Kaikki ovat varmaan kuulleet mannaryynirappauksesta. Tässä tavassa rapattavalle pinnalle levitetään taas paksuhko kerros liimaa ja siihen sirotellaan mannaryyniä, annetaan kuivua hyvin ja maalataan päälle. Työ on syytä tehdä vaakatasossa olevalle pinnalle, jotta mannaryyni tarttuu hyvin ja tasaisesti pintaan. Ryynin levittämisessä kostealle liimalle on syytä olla nopea, sillä liimat kuivuvat hyvin nopeasti, eikä liimaa ole helppo lisätä niin, ettei jää jatkokohtaa näkyviin.

Tämä rappaus on hidasta, sillä jokaisen pinnan jälkeen pitää odottaa hyvin kuivumista ja kääntää talosta taas toinen seinä vaakatasoon, ellei sitten rappaa seiniä ennen kokoamista mannaryynillä ja sitten paikkaa tarvittaessa koottua taloa.

Lisäksi mannaryyniä löytyy rappauksen jälkeen joka puolelta kotia, vaikka kuinka yrittäisi olla huolellinen. En suosittele ryynien sekoittamista maaliin, sillä se ei sekaannu maaliin tasaisesti ja seinästä tulee epätasainen. Hienolla hiekalla (esim. hiekkapuhallushiekka) pitäisi saada myös kaunis pinta, mutta sitä en itse ole kokeillut.

Kuvassa (yllä) oikea reuna maalattu vasen 'luonnonvärinen'.

Töpöttimien valmistus

Töpöttimiä on turha ostaa valmiina kaupasta, sillä niiden valmistus on helppoa. Tarvitaan vain eri kokoisia korkkeja, esim. hiuslakkapulloista yms. kädensijoiksi ja vaahtomuovia.

Vaahtomuovista leikataan isohko pala ja tungetaan reunat korkin sisään ja töpötin on valmis. Jos ei satu löytymään sopivia korkkeja, voi vaahtomuovin toisen pään kiristää tiukaksi maalarinteipillä (kuvassa tulitikkurasian takana oleva), mutta tällaisella töpöttimellä sotkee helposti kätensä.

Kannattaa aina valmistaa erikokoisia töpöttimiä, sillä ahtaissa paikoissa ja pienissä töissä muutenkin tarvitaan pienempiä työvälineitä. Oikein isoon töpöttimeen voi käyttää kaksinkertaista kertakäyttömukia, mutta tämänkokoisia ei varmaankaan nukkekotitöissä tarvita. Tällainen työväline on helppo puhdistaa pesemällä ja sen uusiminen on helppoa, sillä ainakin minulla niitä unohtuu kuivumaan pöydille.

Erilaisia töpöttimiä.